

Особливості профілізації викладання поліклінічної терапії для іноземних студентів

Казаков Ю.М., Звягінцева Л.А., Боряк В.П., Штомпель В.Ю., Шуть С.В., Трибрат Т.А.

Українська медична стоматологічна академія, м.Полтава

Поліклінічний етап реабілітації хворих із внутрішньою патологією нині набуває особливого значення.

Саме в поліклініці, її реабілітаційних центрах, у денних стаціонарах переважна більшість хворих отримує медичну допомогу.

Не викликає суперечностей необхідність посилення профілактичної спрямованості в роботі амбулаторно-поліклінічних закладів. Провідна роль в організації лікувально-профілактичної допомоги населенню належить дільничному лікарю, зокрема терапевту.

Рання діагностика внутрішньої патології є важливим завданням дільничного терапевта. Від того, наскільки добре він володіє семіотикою захворювань, часто залежить не тільки їх клінічний перебіг, але й можливості й тривалість подальшої реабілітації.

Якщо в стаціонарі зосереджуються хворі переважно з яскравою клінічною картиною, то на лікарській дільниці й амбулаторному прийомі, навпаки, буває багато пацієнтів з активними, атиповими і маловираженими проявами захворювань.

Тому знання відповідних, найбільш інформативних діагностичних заходів набуває особливого значення в диференціальній діагностиці, диференційованій терапії, необхідності стаціонарного чи амбулаторного лікування.

Експертиза тимчасової непрацездатності, стійка втрата працездатності у разі внутрішніх захворювань, диспансерне обстеження хворих, профілактичні заходи – важливі етапи в роботі терапевта поліклініки.

З огляду на сучасні вимоги медицини, кафедра поліклінічної терапії в своїй програмі навчання студентів приділяє основну увагу питанням організації поліклінічної служби, роботі дільничного терапевта, принципам реабілітації терапевтичних хворих.

Програма містить також експертизу тимчасової непрацездатності у разі внутрішніх захворювань, експертизу стійкої втрати працездатності.

Багато уваги кафедра приділяє самостійній роботі студентів під контролем викладача, як методу активного навчання, опанування знаннями та вміннями амбулаторного ведення хворих.

Серед форм цієї роботи слід виділити амбулаторний прийом хворих, роботу в спеціалізованих кабінетах, роботу на лікарській дільниці – самостійне обслуговування хворих удома (6 курс); заповнення медичної документації (амбулаторна карта, посильний лист на МСЕК, листок тимчасової непрацездатності тощо); чергування в поліклініці невідкладної допомоги, розв'язання ситуаційних задач із поліклінічної терапії, ділові ігри; реферування терапевтичних журналів і монографічної літератури, виступ на навчально-практичних конференціях, санітарно-просвітню роботу (бесіди з хворими).

Працюючи з дільничними і цеховими лікарями, студенти можуть осмислити, відчутти особливості, специфіку роботи поліклінічного лікаря – від нього залежить рання діагностика і своєчасність призначення лікування як за гострих, так і за хронічних захворювань.

Це зумовлює мотивацію для вдосконалення знань із ранньої діагностики захворювань, що найбільш часто зустрічаються в клінічній практиці (гострий бронхіт, пневмонія, ревматизм, інфекційно-алергічний поліартрит та ін..)

Поряд із цим студенти в процесі самостійної роботи опановують вміннями ведення в умовах поліклініки хворих з хронічними і рецидивуючими захворюваннями: артеріальною гіпертензією, хронічною недостатністю кровообігу, ішемічною хворобою серця, хворих із порушенням ритму серця, хронічними захворюваннями легень, шлунково-кишкового тракту та ін.

При гострих захворюваннях від ранньої діагностики і вчасно початого лікування залежить прогноз, швидкість одужання хворих. У разі хронічних захворювань рання діагностика загострення і своєчасне лікування дозволяють зберегти працездатність пацієнтів протягом багатьох років, що має велике соціальне значення.

У цьому плані важливу роль відіграє також диспансерний метод, що студенти вивчають під час безпосередньої роботи з хворими і на практичних заняттях.

Студенти знайомляться з контингентом хворих, які знаходяться на диспансерному обліку, із заповненням і веденням амбулаторних і контрольних карт диспансерних хворих, із методикою ведення хворих із найбільш важливими нозологічними формами, із написанням поточних і річних епікризів в амбулаторних картах диспансерних хворих.

Питання експертизи працездатності відпрацьовуються під час безпосередньої роботи з хворими і на засіданнях ЛКК і МСЕК.

Аналіз дефектів при оформленні документації хворих на МСЕК активізує студентів до поглибленого вивчення критеріїв непрацездатності, дає розуміння надзвичайної важливості цих питань у подальшій їхній практичній діяльності.

Значна увага приділяється знайомству студентів з основою обліково-звітною документацією: з паспортом територіальної і цехової дільниць, комплексним планом роботи лікаря на рік, з роботою кабінету профілактичних щеплень, із заповненням на МСЕК, санаторно-курортних карт. У кабінеті статистики студенти ознайомлюються з шифруванням статталонів для реєстрації остаточних діагнозів.

Під час роботи на територіальній дільниці студенти ознайомлюються також із журналом інфекційних захворювань, заповненням екстреного повідомлення про інфекційне захворювання, гостре харчове, побутове, професійне отруєння, беруть участь у проведенні профілактичних щеплень.

Згідно з індивідуальним графіком, складеним викладачем, студенти працюють у кабінетах спеціалістів. У кожному кабінеті вони знайомляться з планами роботи і звітами про роботу спеціалістів. В алергологічному кабінеті студенти засвоюють особливості ведення амбулаторної карти алергологічного хворого, методику постановки шкірних алергологічних проб.

Для підвищення якості навчання іноземних студентів на кафедрі розроблені методичні рекомендації та навчальні посібники («Експертиза працездатності»), складені російською мовою з деякими особливостями зарубіжної медицини (Західної та Східної), де студенти мають працювати після навчання в УМСА.

Ураховуючи підвищену зацікавленість іноземних студентів науково-дослідною роботою, з ними проводиться робота в наукових гуртках із

подальшою рекомендацією до резидентури (буде в цьому році), магістратури в Україні.

Особлива увага приділяється практичним навичкам, засобам лікування в невідкладних станах. Студенти 5-го курсу готуються до проходження виробничої практики як в Україні, так і в своїй країні з урахуванням специфічних особливостей організації медичної допомоги в цих країнах.

В процесі навчання використовуються всі технічні засоби навчання та сучасні технології: тестовий контроль, ситуаційні задачі, ділові ігри, відеофільми, робота на комп'ютері, самостійна робота під контролем викладача на сучасній діагностично-лікувальній апаратурі, яка наявна на кафедрі.

Залучення студентів до науково-дослідної роботи, що ведеться на кафедрі, є важливим компонентом, методом підвищення творчої активності студентів, засобом підвищення мотивації навчання.

Таким чином, сукупність знань і навичок, що здобувають студенти на кафедрі, відображає профілізацію викладання поліклінічної терапії, а умови клінічних баз кафедри та її специфіка дозволяють проводити навчання в достатньому обсязі.